Acinetobacter antibiotic resistance and frequency of ESBL-producing strains in ICU patients of Namazi Hospital (2008-2009)

Z Hashemizadeh* A Bazargani** A Emami* MJ Rahimi*

*Abstract

Background: Acinetobacter is a gram-negative pathogenic bacterium and an important cause of nosocomial infections especially in immunocompromised patients in the intensive care units. Reports of multi-drug resistant isolates have increased during the last decade. As a result of extensive use of broad-spectrum antibiotics and high prevalence of ESBL producing bacteria especially in ICU ward, Acinetobacter infection is often difficult to treat.

Objective: To determine the antibiotic resistance in Acinetobacter and detecting the prevalence of ESBL producing strains in ICU patients of Namazi Hospital in Shiraz (Iran).

Methods: This study was carried our on 147 clinical isolates of Acinetobacter collected from ICU patients at Namazi Hospital during October to December (2008-2009). Antibiotic susceptibility test for isolated strains was performed using disk diffusion method. Also, isolation of ESBL Acinetobacter strains was accomplished using double disk synergy test.

Findings: The highest antibiotic resistance among 147 Acinetobacter baumannii strains was found against ciprofloxacin, amikacin, and gentamicin. Regarding the results of initial screening tests, 44% of total samples were demonstrated to be ESBL positive

Conclusion: Based on our data, the major reason for emergence of diverse ESBL strains was due to unjustified administration of broad spectrum cephalosporins. Accurate antibiotic susceptibility testing prior to administration of antibacterial agents for patients to reduce the high prevalence of ESBL strains is recommended.

Keywords: Acinetobacter, Antibiotic Resistance, ICU

Corresponding Address: Department of microbiology & Virology, Medical School, Shiraz University of Medical

Sciences, Shiraz, Iran

Email: afsoon432@yahoo.com

Tel: +98 9177034697 **Received:** 2009/06/28 **Accepted:** 2010/02/17

^{*}MSc of Microbiology, Shiraz University of Medical Sciences, School of Medicine, Shiraz, Iran

^{**} Assistant Professor of Microbiology, Shiraz University of Medical Sciences, School of Medicine, Shiraz, Iran

مقاومت آنتی بیوتیکی اسینتوباکتر و فراوانی سویههای تولید کننده بتالاکتاماز وسیع الطیف در بیماران بخشهای مراقبت ویژه بیمارستان نمازی شیراز (۸۷ – ۱۳۸۲)

زهرا هاشمي زاده * دكتر عبدالله بازرگاني ** امير امامي * محمدجواد رحيمي *

*کارشناس ارشد باکتری شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز **استادیار گروه باکتریشناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

آدرس مکاتبه: شیراز، میدان امام حسین، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پزشکی، بخش باکتری شناسی و ویروس شناسی تلفن: ۹۱۷۷۰۳۴۶۹۷ تلفن: ۳۹۱۷۷۰۳۴۶۹۷

تاریخ دریافت: ۸۸/۴/۷

*حكىدە

زمینه: آسینتوباکترها از جمله باکتریهای گرم منفی شایع در عفونتهای بیمارستانی هستند. از این میان اسینتوباکتربومانی از مهم ترین پاتوژنهای فرصت طلب در بیماران دارای ضعف سیستم ایمنی است. با توجه به افزایش کاربرد آنتی بیوتیکها در درمان عفونتهای باکتریایی و افزایش شیوع گونههای مولد بتالاکتامازهای وسیعالطیف (ESBL)، مقاومت آنتی بیوتیکی در این گروه، مشکل اساسی درمان در بخشهای مراقبت ویژه، محسوب می شود.

هدف: مطالعه به منظور تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی اسینتوباکتر و فراوانی سویههای مولد بتالاکتاماز وسیع الطیف در بیماران بستری در بخشهای مراقبت ویژه بیمارستان نمازی شیراز انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی از آبان ماه ۱۳۸۶ تا دی ماه ۱۳۸۷ در بیمارستان نمازی شیراز انجام شد. مقاومت آنتی بیوتیکی، در ۱۴۷ نمونه کشت مثبت با استفاده از روش انتشار دیسک، تعیین شد. جهت شناسایی سویههای مولد ESBL روش سینرژی دابل دیسک به کار گرفته شد. دادهها با آزمون آماری مجذور کای تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: در میان ۱۴۷ سویه اسینتوباکتربومانی، بیش ترین مقاومت به آنتی بیوتیکهای سیپروفلوکساسین، آمیکاسین و جنتامایسین مشاهده شد. با توجه به نتایج غربال گری اولیه، ۴۴٪ از کل نمونه ها مولد آنزیم ESBL بودند.

نتیجه گیری: علت مهم پیدایش انواع گونههای ESBL، مصرف بی رویه و خودسرانه سفالوسپورین وسیع الطیف است. به منظور درمان صحیح و ممانعت از انتشار عفونتهای ناشی از این ارگانیسم، انجام دقیق آزمون آنتیبیوگرام پیش از تجویز آنتیبیوتیک و به کارگیری آزمونهای تأییدی ضروری است.

كليدواژهها: اسينتوباكتر، مقاومت آنتي بيوتيكي، بخش مراقبتهاي ويژه

*مقدمه:

گونههای اسینتوباکتر، باکتریهای گرم منفی هوازی هستند که به طور وسیعی در خاک و آب وجود دارند و گاهی از کشت پوست، غشاءهای مخاطی، ترشحات و محیط بیمارستان به دست میآیند. (۱۱) اسینتوباکتربومانی (A.baumannii) شایعترین گونه است که از خون، خلط، پوست، مایع جنب و ادرار قابل جداسازی است. (۲۹۳) در بیماران مبتلا به باکتریمی اسینتوباکتر، کاتترهای داخل وریدی منشاء اصلی عفونت هستند. (۴) در بیماران دچار سوختگی با ضعف سیستم ایمنی، اسینتوباکترها به عنوان

پاتوژن فرصت طلب عمل می کنند و می توانند عفونت خون ایجاد نمایند. (۵)

از طرفی عفونتهای بیمارستانی، امروزه از مشکلات عمده در کل بیمارستانها هستند و این مشکل بیش از همه در بخشهای مراقبت ویژه حائز اهمیت است. بیماران بستری در بخشهای مراقبت ویژه به دلیل پیچیدگی مراقبت، شرایط خاص بیماران و استفاده از تجهیزات مختلف پزشکی در طول درمان، در معرض عفونت با ارگانیسمهایی همچون اسینتوباکتر هستند.